

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. IV. Quænam causa requiratur ad legitimam Indulgentiarum
concessionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

de penit., & remis. Tertio nullam omnino indulgentiam concedi posse ab Episcopis respectu mortuorum; ut communiter docent cum Suar. disp. 55. sect. 2. Ratio est, quia solum conceditur Episcopis, ut possint indulgentias suis subditis elargiri, ex cap. *Quod autem de penit., & remis.*; Mortui autem non sunt subditi Episcopo. Ex quo patet, thesaurum Ecclesie applicandum per modum suffragii pro defunctis soli Pontifici esse commissum.

V. Demum certum est, neque Abbates, neque Parochos, neque alios, qui Episcopi non sunt, habere a Jure potestatem concedendi indulgentias; Quare solum ex concessione speciali possunt illas concedere, ut notat Bellarm. ex cap. *Accedentibus de excessibus Pralatorum*

ARTICULUS IV.

Quanam causa requiratur ad legitimam Indulgentiarum concessionem?

- I. *Nequit sine justa causa Pontifex Indulgentias elargiri.*
- II. *Quanam repueatur causa justa, & sufficiens ad eas elargiendas?*
- III. *Causa hujus justa non est a subditis pensanda, sed a concedente indulgentias.*
- IV. *Opus injunctum quam proportionem habere debeat cum fine intento?*
- V. *Concedi potest Indulgentia, quin ullum opus prescribatur ad eam lucranda.*
- VI. *Qui repide opus injunctum peragunt, non plenarie indulgentiam lucrantur.*

I. Docent communiter Doctores, Indulgentiam absque legitima causa concessam esse nullam. Et ratio est, quia per Indulgentiarum concessionem dispensatur Ecclesie thesaurus; cujus Pontifex non est Dominus,

sed merus dispensator; Qui autem est dispensator rerum sui Domini, si absque rationabili causa illas dispenfet, nulliter dispensat; Præterea dispensator non potest sine justa causa remittere credita sui Domini; sed Pontifex largiendo indulgentias remittit credita Domini; quia pœnarum in Purgatorio luendarum, quæ per Indulgentias remittuntur, peccator est debitor, & Deus creditor; ergo non possent sine justa causa valide concedi Indulgentiæ.

II. Quæritur tamen primo; Quanam sit justa, & rationabilis causa ad Indulgentias concedendas?

Respondeo cum Bonac., Navar., Ricc., aliisque communiter apud Bellarm. lib. 1. cap. 12. illam reputari justam, ac rationabilem causam, quæ pia, & Deo grata sit, & proportionem aliquam habeat cum Indulgentia, quæ conceditur. Quare duo requiruntur; Primum, ut Indulgentia concedatur ad pium aliquem finem, cujus consecutio æstimetur Deo magis gloriosa, quam pœnitentia, quæ per Indulgentiam relaxatur; Verbi gratia, ad deprimendos hostes Ecclesie, ad gratias Deo agendas pro victoriae Paganis reportata, ad cultum Dei Sanctorumque promovendum. Secundum est, ut opus injunctum ad indulgentiam lucranda proportionem habeat cum fine intento, seu utile, & aptum sit ad finem consequendum; Verbi gratia, preces ad Deum fusæ, confessio, communio, jejunia, eleemosynæ dicuntur opera apta ad assequendam depressionem hostium fidei, &c.

III. Docet autem Bellarm. loc. citat. non a subditis, sed a concedente Indulgentiam examinanda esse causam illius, ac proportionem operis cum fine intento; atque adeo quamcumque ob causam, etiamsi levissima videatur, concedat Pontifex

In-

Indulgentias, istæ magno in pretio haberi debent a fidelibus, ut in hoc ipso maxime se opponant Hæreticis, qui Indulgentias etiam ob gravissimas causas concessas parvipendunt, ac contemnunt.

Advertit etiam Con. disp. 12. dub. 6. num. 33., quod quando conceditur aliqua Indulgentia vel omnibus fidelibus, vel magnæ alicui communitati, proportio operis cum fine intento non debeat attendi ex efficacia cuiusque operis seorsim sumpti, puta, jejunii, aut eleemosynæ factæ a Titio; sed ab eodem prout conjuncto cum aliis operibus aliorum fidelium.

IV. Quæritur secundo; an ad habendam prædictam proportionem requiratur, ut opus injunctum sit per se sufficiens pro remissione pœnarum, quæ per Indulgentiæ lucrationem remittuntur?

Respondeo negative. Et ratio est manifesta, quia in tali casu Indulgentia non esset indulgentia; quæ ex ipsa nominis etymologia fert remissionem cum liberalitate conjunctam.

V. Quæritur ultimo; An posset aliquando Pontifex concedere Indulgentiam, nullum opus injungendo ad ejus assentionem? Verbi gratia, an possit Titio decedenti in gratia concedere Indulgentiam in articulo mortis?

Respondeo ex Suar. disp. 52. sect. 4., Con. disp. 12. dub. 6. affirmative. Et ratio est, quia fieri potest, ut etiam in tali casu habeatur justissima causa, verbi gratia, ob merita Titii erga Ecclesiam, & alia opera jam præstita, & ut alii ad eum imitandum spe talis concessionis excitentur.

Neque dicas, in tali casu non haberi proportionem operis præscripti cum fine intento, cum nullum opus præscribatur.

Nam ut concessio Indulgentiæ sit justa, & valida, non est necesse, ut

præscribatur opus, sed satis est, ut concedatur propter opus proportionatum, sive tale opus antecedit, sive consequatur ipsam concessionem; In casu autem nostro opus præcedere concessionem Indulgentiæ, quæ datur intuitu meritorum Titii erga Ecclesiam. Ratio hujus doctrinæ est, quia dispensatio censetur esse fidelis, & iusta, non solum si credita Domini remittantur ob bona opera injuncta, sed etiam ob opera bona ante præstita.

VI. Notandum denique, aliquando ex defectu proportionis prædictæ accidere, ut quamvis ex justissima causa concedatur Indulgentia plenaria omnibus, qui tale opus peregerint, non tamen illam omnes plenarie consequantur; Nam qui maximas pro peccatis pœnas debent, si tepide opus injunctum peragant, periculum est, ne ab indulgentia plenarie consequenda deficiant, ut habetur in Extrav. 1. Bonif. VIII. de panit. & remis. apud Conink num. 34., & ex S. Bonav. in 4. dist. 20. part. 2. art. 7. quæst. 6., ubi ait; Homines plus, vel minus participare de Indulgentia, prout plus, vel minus ad illius causam accedunt.

Neque dicas, satis esse, ut opera omnium sint proportionata ad finem, ut Indulgentia possit acquiri.

Nam contra est, quia satis tantum est, ut possint Indulgentiæ concedi, quando opera omnium sunt proportionata ad finem; non vero satis hoc est, ut possint singulis in particulari applicari, nisi devote peragant opera injuncta.

ARTICULUS V.

De dispositione ad Indulgentiam lucranda requisita.

I. Plura requiruntur in eo, qui Indulgentiam est lucraturus.

II. Ul-